

1 січня

Особистість в історії університету

*До 70-річчя з дня народження
Миколи Єгоровича Скиби*

Микола Єгорович Скиба – ректор Хмельницького національного університету, доктор технічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

Народився Микола Єгорович 1 січня 1950 р. у с. Камінь Кролевецького району Сумської області у сім'ї вчителів. У 1972 р. закінчив Київський технологічний інститут легкої промисловості. Цього ж року вступив до аспірантури. Однією з доленосних подій для випускника аспірантури 1975 р. при КТІПП Скиби М. Є. став його розподіл на роботу до Хмельницького вищого навчального закладу на посаду асистента кафедри машин і апаратів.

Час утвердження Миколи Скиби як викладача співпав з періодом становлення кафедри машин і апаратів легкої промисловості як структурної одиниці інституту.

Першим вагомим здобутком у науково-педагогічній діяльності М. Є. Скиби був захист у 1980 р. кандидатської дисертації. У 1983 р. його обрали на посаду доцента кафедри машин і апаратів легкої промисловості, а в 1985 р. ВАК України присвоїла М. Є. Скибі вчене звання доцента. У жовтні 1985 р. Миколу Єгоровича призначили деканом факультету по роботі з іноземними студентами. Особливо вагомими були зусилля професора М. Є. Скиби в організації у 1996 р. гуманітарно-педагогічного факультету, створення якого, по суті, стало початком гуманітаризації вишу, а відтак і початком можливої зміни статусу профільного університету на статус класичного.

Працюючи деканом факультету, Микола Єгорович продовжував системно підвищувати свій науково-педагогічний рівень. Результатом цього стало присвоєння йому в травні 1997 р. вченого звання професора.

У вересні 1999 р. професор Микола Скиба, обіймаючи

посаду декана гуманітарно-педагогічного факультету, став ще й проректором із навчальної роботи і активно розпочав роботу з налагодження співпраці з провідними університетами України для вирішення комплексу непростих питань щодо організації підготовки фахівців за напрямками гуманітарного профілю.

У 2001 р. закінчувалися повноваження на посаді ректора університету професора Р. І. Сіліна. Постало питання про вибори нового ректора. На загальних зборах трудового колективу університету абсолютною більшістю голосів обрано ректором М. Є. Скибу. Він став керівником багатотисячного колективу студентів і співробітників уже відомого в Україні та поза її межами Технологічного університету Поділля. Під керівництвом Скиби М. Є. університет отримав у 2003 р. статус державного, а у 2004 р. – національного.

Наполегливість, принциповість, уміння поєднати в роботі педагогічний підхід зі щирою зацікавленістю яскраво проявилися Скибою М. Є. під час його керівництва кафедрою машин і апаратів у 2003 р. (нині кафедра відмітила свій перший 50-літній ювілей та реорганізована у кафедру машин і апаратів, електромеханічних та енергетичних систем). За цей час значно розширилися матеріально-технічна, навчальна, лабораторна бази кафедри, перелік спеціальностей, зріс науковий потенціал, розширилися рамки міжнародної співпраці за програмою обміну.

Завдяки цим досягненням Миколу Єгоровича було обрано ректором на другий термін. Йому притаманне глибоке знання справи, висока культура в роботі, вміння масштабно мислити, за що він нагороджений знаками «Винахідник СРСР» (1985) та «Відмінник освіти України» (1994). За вагомі педагогічні, наукові й організаторські здобутки 1 жовтня 1999 р. отримав почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України». У 2002 р. був відзначений Почесною грамотою КМУ, Почесною грамотою МОН України, у 2005 р. – знаком «За наукові досягнення» МОН України, а у 2008 р. нагороджений орденом України «За заслуги» III ступеня.

Висока професійна підготовка, широкий науковий кругозір, багаторічна творча науково-дослідна робота сприяли присудженню Скибі М. Є. у 2014 р. Державної премії України в

галузі науки і техніки. Обраний головою Ради ректорів закладів вищої освіти Хмельницької області, депутатом Хмельницької обласної ради п'ятого та шостого скликань, голова постійної комісії з питань освіти, науки, культури, молоді, спорту та туризму Хмельницької обласної ради. У 2007 р. був занесений на обласну Дошку пошани «Кращі люди Хмельниччини». У 2010 р. став лауреатом Хмельницької обласної премії імені М. Дарманського в галузі освіти та науки у номінації «Кращий ректор вищого навчального закладу III-IV рівня акредитації».

Логічним наслідком багаторічних наукових пошуків в організації сучасних форм гуманітаризації освітньої діяльності вищих навчальних закладів є обрання його у 2010 р. членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України.

За останні роки вчений підготував понад 250 наукових праць, 8 монографій, 15 навчальних посібників, отримав 7 авторських свідоцтв та 18 патентів на винаходи. За його участю виконано та впроваджено у виробництво 21 госпдоговірних і держбюджетних науково-дослідних тем.

О. Айвазян

Література

1. **Карачун В.** Скиба Микола Єгорович / В. Карачун // Енциклопедія освіти Хмельниччини / Хмельниц. облрада, Хмельниц. облдержадмін., Департамент освіти і науки облдержадмін., Хмельниц. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти; редкол. : Берека В. Є. (голова) [та ін.]. – Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2017. – С. 361-362.

2. **Войнаренко М.** Завжди на висоті. Штрихи до портрету ректора Хмельницького національного університету, доктора технічних наук, професора Миколи Єгоровича Скиби / М. Войнаренко, О. Григоренко // Трибуна. – 2015. – № 9-12. – С. 20-21.

3. **Григоренко О. П.** Йому притаманний природний талант керівника / О. Григоренко // Освіта України. – 2009. – 11 груд. (№ 92-93). – С. 7.

4. **Скиба Микола Єгорович** – ректор Хмельницького національного університету: літопис творчих звершень : збірник. – Хмельницький : ХНУ, 2009. – 112 с.

20 січня

Мистецтво педагогічного служіння

*До 70-річчя з дня народження
Надії Михайлівни Орловської*

Надія Михайлівна Орловська – талановита особистість, прогресивна, ініціативна, з активною громадянською позицією, високим духовним та інтелектуальним потенціалом. Депутат міської ради II, III, IV, V скликань, член комісії з питань дослідно-експериментальної роботи Міністерства освіти і науки України, Інституту модернізації змісту освіти. «Відмінник освіти України», вчитель-методист, «Людина року - 2007» за виховання інтелектуальної еліти. Відзначена подякою Президента України, Грамотою Верховної Ради України, Грамотами Міністерства освіти і науки, Міністерства закордонних справ, Інституту модернізації змісту освіти, медаллю «Трудова слава» Міжнародної академії рейтингових технологій та соціології «Золота фортуна», нагрудним знаком «Василь Сухомлинський». Удостоєна відзнаки міського голови м. Хмельницький, премії М. Дарманського у номінації «Директор школи». Доповнюють ці нагороди численні Почесні грамоти обласної ради, департаменту освіти, міської ради, управління освіти.

Орловська Н. М. відома в колі освітян України, області та за її межами. Вона вдало поєднує методичну, науково-пошукову роботу. Надія Михайлівна є автором та співавтором навчально-методичних посібників: «Від громадянина України – до громадянина світу», «Школа толерантності – шлях до формування толерантного суспільства», «Ідеї козацької педагогіки і навчально-виховний процес», «Козацька педагогіка – сучасний педагогічний дискурс». Багаточисельні статті-роздуми, що в різних виданнях друкувала Надія Михайлівна, завжди спрямовуються на розвиток духовних та інтелектуальних